

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af privatbanernes pensionsforpligtelser.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 17) findes i tidenden sp. 5039).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bød om ordet.

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 132 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive til stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat. (Ændring af beskatningsprocenter m. v.).

(Lovforslaget (nr. 159) findes i tillæg A. sp. 3329, fremsættelsen i tidenden sp. 4704).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 4 og 5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af afskrivningsloven.

(Lovforslaget (nr. 160) findes i tillæg A. sp. 3305, fremsættelsen i tidenden sp. 4708).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Medarbejderaktier).

(Lovforslaget (nr. 161) findes i tillæg A. sp. 3359, fremsættelsen i tidenden sp. 4712).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Grünbaum: Må jeg først omtale lovforslaget om ændring af lov om særlig indkomstskat. Formålet med dette lovforslag er, hedder det i bemærkningerne og i fremsættelsen, hovedsagelig at føre den gamle sats på 30 pct. à jour med udviklingen i det almindelige skatteniveau, og det gør man altså ved at forhøje disse 30 pct. til 40 pct.

Nu vil jeg dog sige, at dette med, at man vil føre skatten på kapitalgevinster à jour og derfor foretager denne forhøjelse, er vel kun delvis rigtigt. Det er rigtigt, at denne sats er kommet ud af niveau med skatteudviklingen i øvrigt, men jeg vil da gerne have lov til her i dag at understrege i forbindelse med hele diskussionen omkring skatterne, skatteunddragelserne, hullerne i skattelovgivningen osv., at når vi i 21 mands udvalget har foreslået, at denne sats skulle forhøjes til 50 pct., er det, fordi formålet med forhøjelsen også skulle være at komme de særlige skattespekulationer til livs, altså spekulationen i de gevinster, der kan opnås ved, at man placerer penge i aktiver, som senere ved salg bliver beskattet som særlig indkomst. Først har man en skattefordel svarende til sin marginalskatteprocent eller trækprocent, for at bruge det udtryk, som de fleste vel nu kender bedst; den svarer ikke helt til marginalskatteprocenten, men ligger dog deroppe i nærheden, og hvis man har en skatteprocent på 50 eller 60, får man jo her ved en oplagt fordel, for når man sælger — det kan være en anpart i en coaster eller noget andet — bliver man kun beskattet med de 30 pct. Det er det problem, vi har rejst, og man opnår ikke ved den ændring, der her er foreslået, at komme dette til livs.

Jeg skal da villigt indrømme, at vi altid har sagt, at skatten på kapitalgevinst eller på særlig indkomst ikke skulle ligge oppe på de høje procenter, som fremstår af progressionen i skatteskalaaen. Vi har altid sagt, at den skulle ligge et stykke under, fordi det var en skat, der kom på én gang, i et enkelt år, det var et engangsbetrag, man nu pludselig skulle beskattes af, og derfor var det rimeligt og retfærdigt, at det lå på et lavere niveau svarende til den beskatning, man har haft igennem en årrække, og der er også noget rigtigt i den betragtning. Men man anfører i bemærkningerne, at med de 40 pct. rammer man gennemsnitsprocenten nu, den, som eksisterer på proportionalstrækket, og det vil jeg have lov til at stille et spørgsmålstegn ved. Jeg vil næsten tro, at de 30 pct. i sin tid lå noget højere, men det må vi kunne se på i udvalget og få noget materiale om. Jeg vil tro, at også ud fra den betragtning, som man tidligere har været inde på, nemlig at skat på kapitalgevinster nogenlunde skulle ramme gennemsnittet over en

[Grünbaum.]

årrække, kunne man gå op til 50 pct. Men jeg lægger altså mest vægt på, at man skal benytte denne regel til at ramme skattespekulationen.

Skattespekulationen består jo, som vi så mange gange har været inde på det, deri, at man kan få det skattefradrag, som jeg omtalte før, altså omdanne en indkomst til en kapitalplacering, uden at man egentlig ønsker varigt at være en investor. Man ønsker ret hurtigt at frigøre disse penge igen, og det gør man så med skattefordel. Hvis vi kunne blive enige om, at de 50 pct. er bedre end de 40 pct., hvis man altså vil ramme disse skattespekulationer, så vil jeg mene, at vi samtidig skulle tage op til overvejelse, på hvilke af de 16 punkter, der står i lovens § 2; bestemmelsen om de 50 pct. må anvendes. Der er en hel del ting dér, f. eks. gratialer og meget andet, som der ikke er nogen som helst skattespekulation i, og som der ingen rimelig grund er til at ramme. Særlig for den sidste halvdel af disse 16 punkter kunne man godt bruge en lavere procent uden at tilsidesætte det resultat, man vil opnå, nemlig at ramme skattespekulationen.

Vi kan tilslutte os den betragtning, der ligger bag ved det afsnit i lovforslaget, der vedrører de ejendomme, der er inde under området for frigørelsesafgiften. For de andre faste ejendomme sker der jo en vis stramning.

Med hensyn til nedsættelsen af det skattefrie tillæg fra 40 pct. til 30 pct. vil jeg gerne have lov til at pege på vores gamle forslag om at gå ned til 20 pct., og det vil vi gerne have lejlighed til at drøfte i udvalget. Vi vil sætte et stort spørgsmålstegn ved, om det er rigtigt at forhøje de særlige fradrag, der kan foretages i selve den opgjorte fortjeneste — det er jo de 10 pct. samt reglen om de 10.000 kr. og de 40.000 kr. Her foreslås en ret kraftig forhøjelse, reelt med 25 pct. Forhøjelsen af disse skattefrie fradrag forekommer os ikke helt rimelig, men vi har ikke taget endelig stilling til det, vi vil se på det i udvalget, og vi kan tilsige vores saglige medvirken til behandling af dette lovforslag.

Jeg vil derefter sige lidt om forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, som har en vis forbindelse med det lovforslag, jeg lige har omtalt. Dette lovforslag retter sig

hovedsagelig mod den skattespekulation, som har fundet sted på det såkaldte coasterområde, og som man vil prøve på at komme til livs ved at udskyde forskudsafskrivningerne i et år for den del af beløbene, der ligger mellem 1 mill. kr. og 4 mill. kr. Jeg kan da godt se, at man her rammer noget væsentligt, for det er jo begyndelsesafskrivningerne — det vil jeg gerne medgive — der måske især får folk til at gå ind i denne spekulation, men det er nu ikke kun begyndelsesafskrivningen.

Jeg vil sætte et spørgsmålstegn ved, om man har fundet den rigtige og gode regel her. Umiddelbart virker det som en forøgelse af administrationen — og det er jo ikke ligefrem det, vi er ude efter — at man skal have disse grænser på 1 mill. kr. og 4 mill. kr. at operere med. Man henviser til, at de fleste fiskerfartøjer ligger inden for den første million kr., men i udtrykket „de fleste“ ligger der en usikkerhed; der kan altså også være nogle, der ligger mellem 1 mill. kr. og 4 mill. kr. Det kan komme til at give nogle bekymringer og måske nogle klager fra fiskerne. Jeg ved det ikke, men det er ikke nogen helt god regel.

Vi har selvfølgelig ikke noget imod en vis begrænsning i adgangen til forskudsafskrivning. Der er ingen tvivl om, at forskudsafskrivningerne har været stærkt medvirkende til skattespekulationer, og det gælder også i nogen grad for de større skibe. Det tager lidt mere tid, inden man kan afskrive fuldt ud, men i løbet af en 3-4 år er man jo oppe på fuld afskrivning alligevel, og så tror jeg ikke, at reglen får så forfærdelig stor betydning. Det forekommer mig tvivlsomt, om den forskydning, man her foreslår, vil være tilstrækkelig til at komme skattespekulationen til livs.

For brugte skibe og nybygninger, der købes færdige, bliver det noget mere mærkbart, men også, her sker der ret hurtigt en udligning. Jeg vil altså erkende, at der kan ligge noget rigtigt i dette med at gribe ind over for det øjeblikkelige, men jeg tvivler på, at det er tilstrækkeligt.

Det afgørende er stadig væk, at kapitalgevinstbeskatningen på de 30 pct. kun sættes op til 40 pct., og jeg vil altså gentage, at hvis man virkelig effektivt vil løse dette problem, må man op på 50 pct.

Fjerdedelsreglen finder vi heller ikke for-

[Grünbaum.]

færdelig god. Den rammer de små såkaldte coasterspekulationer, og det er vel også dem, man tilsigter at ramme, men på den anden side siger man åbent i lovforslaget: hvis I kan tegne en anpart, der er på mere end 1/4, så kan I godt fortsætte med at spekulere. Jeg er ikke sikker på, at det er nogen god regel. Jeg nævnte i sin tid her i folketinget i anden forbindelse, at man måske kunne lave en regel, der sagde, at hvis man sælger en anpart inden for en periode på f. eks. 5 år, eller måske et længere åremål, men 5 år nævnte jeg som en generel regel — uanset om det er en lille eller en stor anpart — skal beløbet beskattes fuldt ud som almindelig indkomst. Det er jo også en mulighed, som vi kan kigge på i udvalget.

Så er der lovforslaget om medarbejderaktierne, som ikke har nogen forbindelse med de to andre lovforslag på anden måde, end at det kommer samtidig. Der er en vis sammenhæng politisk mellem disse tre lovforslag og andre lovforslag, der er kommet fra regeringen i den sidste tid. Hvis dette lovforslag om medarbejderaktier skal være de tre regeringspartiers bidrag til tanken om økonomisk demokrati her i landet, vil jeg godt have lov til at fastslå, at det er en meget, meget lille mus, bjerget her har født. Vi har ingen tro på, at der med dette lovforslag er taget noget særligt skridt til en virkelig demokratisering af ejendomsretten her i landet. Også efter den gældende ordning opnår udbytteandele, som en arbejdsgiver yder til medarbejderne i form af aktier eller obligationer, en skattemæssig begunstiggelse, sådan har det været i nogle år. De skal nemlig ikke medregnes i modtagerens skattepligtige indkomst. Men vi ser i praksis — og det er også omtalt både i ministerens fremsættelsestale og i bemærkningerne — at der ikke har været meget interesse for disse ordninger. Om der så vil være større interesse for det, man nu foreslår, tror jeg er tvivlsomt. Det er vel ideen om de såkaldte folkeaktier, der ligger bag dette forslag. Vi har ikke noget imod, at man forsøger at

skabe større interesse for aktier, der erhverves af den enkelte medarbejder i en virksomhed ved, som man har foreslået, at gennemføre skattefritagelse for værdien af tegningsretten til de aktier eller andelsbeviser, som et selskab giver de ansatte mulighed for at købe. Det har vi ikke noget imod. Vi tror blot ikke på, at en sådan ordning i større omfang vil komme til at motivere de ansatte til på frivillig basis at købe de pågældende aktier. Vi har jo nogle erfaringer fra folkeaktierne. Efter de erfaringer, lande som USA og Vesttyskland har gjort, har ideen med de såkaldte folkeaktier hverken ført til nogen særlig spredning af ejendomsretten — det er det, man har angivet som formålet med det — eller til nogen ændring i, skal vi sige beslutningsprocesserne, medarbejderne har ikke fået nogen større indflydelse i aktieselskaberne ad den vej. Man kunne næsten sige tværtimod. Der skal betydeligt mere til, hvis man virkelig vil skabe økonomisk demokrati på ejendomsretsområdet. Men vi vil alligevel gerne se positivt på dette lovforslag og gå positivt ind i det udvalgsarbejde, vi nu skal have. Vi har ikke noget imod, at man forsøger, om der ad den vej kan opnås i hvert fald en vis øget opsparring i aktier eller andelsbeviser, og der har jo også på nogle virksomheder været interesse for en ordning med medarbejderaktier. Der er dog én ting, jeg vil nævne. Der kan meget vel i en ordning som den her foreslåede ligge den risiko, at det fortrinsvis bliver de højest lønnede medarbejdere inden for virksomhederne, som kommer til at købe de pågældende aktier og altså også opnår den skattefordel, der er indbygget heri, hvorved vi får en ny skatteskevighed her i landet, og på den måde bliver der ikke meget reelt medarbejderdemokrati. Jeg har naturligvis bemærket mig, at man har sat en begrænsning — det står ikke i selve lovforslaget, men i bemærkningerne dertil — på den måde, at det beløb, man kan købe aktier for, skal stå i et vist forhold til den løn, man har haft i det foregående år; man kan altså ikke købe ubegrænset. Alligevel tror jeg, der

[Grünbaum.]

er en stor risiko for, at den ordning, man her foreslår, udvikler sig på den måde, at det fortrinsvis bliver de højest lønnede, der kommer til at købe disse aktier, og det ville jo ikke være så forfærdelig heldigt. Men vi vil altså se positivt på lovforslaget i udvalget.

Haunstrup Clemmensen: Jeg vil gerne have lov til at indlede med at gøre den bemærkning, at vi fra det konservative folkepartis side tillægger det afgørende betydning, at der er gode og rimelige afskrivningsregler for erhvervslivet. Det er ikke kun for at begunstige nogle forholdsvis få erhvervsledere, heller ikke nogle måske lidt flere erhvervsjere, hvad enten de er aktionærer eller private personlige ejere, men det er en kendsgerning, at det er nødvendigt for at opretholde fuld beskæftigelse, det er nødvendigt for at sikre tilstrækkeligt effektive og dermed konkurrencedygtige arbejdspladser, at der er afskrivningsregler, der giver denne mulighed for at udnytte moderne teknik og for simpelt hen at foretage de investeringer, der ikke mindst i en kapital-knap tid er overordentlig svære at få gennemført. Jeg synes, det tjener den daværende socialdemokratiske finansminister, Viggo Kampmann, til megen ære, at han i slutningen af 1950'erne, nærmere bestemt i 1957, netop så positivt gik ind for afskrivningsregler, der på tilstrækkelig måde kunne leve op til disse forudsætninger.

Jeg vil også gerne gøre den bemærkning vedrørende særlig indkomst — hr. Grünbaum har allerede været en smule inde derpå — at når man har en progressiv beskatning og man har indkomstarter, der er indtjent over en årrække, men hvor indtjeningen først bliver konstateret efter en årrækkes forløb, må det vist være naturligt og rimeligt at beskatte disse indkomster under en særlig lovgivning om særlig indkomst, fordi det utvivlsomt ville føre til en for stærk progressiv beskatning, hvis indkomsten indtjent over flere år, men konstateret på et enkelt tidspunkt, blev taget til indtægt under almindelig indkomstskat i det pågældende år. Vi mener derfor også, det er naturligt og rimeligt, at der er regler for særlig indkomstskat.

Men når alt dette er sagt, vil jeg gerne

have lov dertil at føje, at ånd og bogstav i disse regler i denne lovgivning naturligvis skal respekteres. Spørgsmålet om, hvorvidt man respekterer bogstaven, har man i første linje administrationen og i anden linje domstolene til at afgøre, og jeg både håber og tror, at dette værn mod overtrædelse af bogstaven i disse rimelige og naturlige bestemmelser er i orden. Men det sker jo også, at ånden i disse bestemmelser overtrædes, og der har jo været en tendens ned igennem verdenshistorien til, at de mere snedige forsøger at narre de mindre snedige. Her er det ikke nok at henviser til administration og domstole, her må det naturligvis være en opgave for folketingsretten at sikre sig, at der ikke bliver smuthuller i en sådan lovgivning, at der ikke gang på gang sker det, at bogstaven vel respekteres, men at mere eller mindre snedige — jeg skal ganske afstå fra at nævne navne eller professioner — udnytter loven på en sådan måde, at det åbenlyst strider mod ånden. Jeg vil også gerne have lov til at tilføje til de pågældende om ikke navnløse så i hvert fald her unavngivne, at de efter konservativt skøn skaber vanskeligheder, ja, næsten lægger gift for disse forsvarlige og fornuftige regler, når de bruger dem, således som tilfældet har været i en række tilfælde, vel inden for lovens rammer, men så åbenlyst i strid med lovens ånd. Det er vel stort set baggrunden for i hvert fald to af de lovforslag, der her er til behandling, at der er for mange eksempler på, at ånden ikke er respekteret, og så må man altså lave lovgivningen om, så de snedige ikke får tilsvarende muligheder, som de har haft.

Jeg er ganske overbevist om, at alle fra den yderste venstrefløj og videre indad mod centrum vil medgive, at der er en bred politisk enighed om, at disse huller skal dækkes, at der ikke er nogen i denne sal, der ønsker at holde hånden over mennesker, der misbruger disse regler, og derfor må det være naturligt, at vi ad lovgivningens vej forsøger at stoppe eventuelle huller på nøjagtig samme måde, som man årene igennem har gjort det ikke mindst inden for andre sider af skattelovgivningen.

Må jeg først vedrørende særlig indkomstskat sige, at de 30 pct., der hidtil har været hovedreglen, naturligvis må ses i sammenhæng med det beskatningsniveau, der er tale om over for den direkte indkomstbe-

[Haunstrup Clemmensen.]

skatning, og ingen kan vel benægte, at disse 30 pct. er kommet ud af takt med det beskatningsniveau, der nu i øvrigt er. Vi kan derfor tiltræde, at man forhøjer fra 30 pct. til 40 pct. Der er altid nogen, der siger: ja men skulle vi nu ikke tage et ekstra tag? Det vil vel altid være sådan, at der er oppositionspartier, der ligesom synes, at det er for beskedent, men mon ikke det er rimeligt og velbegrunder med de 40 pct.?

Vedrørende spørgsmålet om fast ejendom, hvor der altså i realiteten bliver tale om en forhøjelse fra 60 pct. til $66\frac{2}{3}$ pct. uden for landbrugsområdet, må det erkendes, at der er en række fradrag netop begrundet i inflationsmæssige stigninger, usikkerhed i vurdering o. lign. Vi finder også, at disse regler er velbegrunderede, og at de satser, der her er tale om, kan forsvares, men jeg vil dog gerne sige både vedrørende dette lovforslag og de øvrige, vi har til behandling, at vi fra konservativ side naturligvis er villige til under udvalgsarbejdet at se på de forskellige synspunkter og vise os så smidige, som der kan være behov for. Jeg vil gerne i denne forbindelse nævne, at der utvivlsomt er en række erhvervsvirksomheder, der af den ene eller den anden grund må flytte, og det ville være ønskeligt, hvis man uden for store administrative vanskeligheder kunne forhindre, at disse får deres kapitalgrundlag udhulet ved, at man tager hensyn til genanskaffelsesmulighederne.

Men ellers må man nok generelt sige, at i samme øjeblik man vil lukke en række af disse huller — og det vil vi — er det ikke udpræget administrative forenklinger, der bliver følgen, desværre tværtimod. Enhver, der har læst disse lovforslag igennem, må vist erkende, at de byrder, der i forvejen ligger på administrationen, bliver endnu større. Det er efter vor mening en overordentlig beklagelig virkning af disse lovforslag, og vi vil gerne under udvalgsarbejdet se på, om de administrative genvordigheder kunne gøres noget mindre. Men vi har den stærkeste vilje til at forsøge at lukke de huller, der vitterlig er konstateret.

Jeg forstod med hensyn til særlig indkomstskat vedrørende salg af skibe, at hr. Grünbaum var inde på, at den foreslåede fjerdedelsregel ikke virkede rimelig, fordi den særlig kunne ramme mindre investorer.

Vi er helt parat til også på dette område under udvalgsarbejdet at overveje, om der bør foreslås andre og måske mildere og lempeligere regler.

Vedrørende afskrivningsreglerne vil jeg gerne give udtryk for, at det konservative folkeparti, naturligvis da, har den største respekt for fiskeriets problemer og for fiskeriet som erhverv, og at det netop er ud fra denne grundindstilling, at forslaget er udformet således, at der intet ændres på nogen måde vedrørende den første million af et skibs investeringssum. Om så denne ene million er rigtigt ramt, kan vel også drøftes under udvalgsarbejdet. Det er muligt, at det er relativt lavt. Jeg vil gerne have lov til at understrege for at forebygge eventuelle misforståelser, at den del af skibsinvesteringerne, der ligger mellem 1 og 4 mill. kr., ikke forbydes, men at der er tale om en forskydning af påbegyndelsestidspunktet for disse afskrivninger. Man må nok generelt have lov til at sige, at forskudsafskrivninger vel ikke har den samme stærke begrundelse, som de har haft tidligere. Derfor må det være forsvarligt efter dette lovforslags mønster at udskyde afskrivningen et enkelt år vedrørende den del af investeringerne, der ligger mellem 1 og 4 mill. kr.

Vi ønsker principielt at understrege, at der er forståelse for i det konservative folkeparti, at skibsfarten ikke skal være et lukket erhverv, at man ikke alt for hånligt skal omtale mennesker, der investerer på dette område, skønt de ikke har den store maritime baggrund, som mere eller mindre rædselsfulde spekulanter. Det må være sådan for dette erhverv som for andre, at det er overordentlig tilladeligt at investere, men at der ikke skal være åbenlyse urimelige fordele derved. Det må være det, der er baggrunden for forslaget vedrørende intervallet 1-4 mill. kr.s andel af investeringen.

Må jeg til sidst vedrørende forslaget om medarbejderaktier sige, at jeg gerne vil berolige hr. Grünbaum med, at dermed er ikke alt sagt om økonomisk demokrati og hele den øvrige efter min mening meget positive debat om disse spørgsmål. Vi er ganske enige med hr. Grünbaum i, at dette forslag ikke dækker feltet, og at det kun er en beskedent del, men ikke nogen ligegyldig del naturligvis, der her er tale om. Vi har ikke mindst i den senere tid set, hvordan landets

[Haustrup Glæmmensen.]

største erhvervsvirksomhed, ØK, har vist et initiativ på dette område, ikke over for de højestlønnede medarbejdere alene, men over for alle sine medarbejdere. Vi tror, det må være både i medarbejdernes og erhvervenes leders og indehaveres interesse, at der bliver givet en rimelig beskatningsmæssig baggrund for at foretage sådan udstedelse af nye aktier, hvor medarbejderne får tegningsret. Vi er klar over, at der også her kan være risiko for misbrug, men netop derfor er lovforslaget udformet sådan, at finansministerens godkendelse skal opnås, før de pågældende regler kan bringes i anvendelse i det enkelte konkrete tilfælde. Der er ikke gjort alt for voldsomt meget for at lette aktionærens tilværelse i disse år, og derfor må man sige, at dette er et naturligt udtryk for ønsket om at give et bedre grundlag for medarbejderes medejendomsret til erhvervsvirksomheder. Det er en grundindstilling, som vi tillægger megen betydning, og derfor medvirker vi med største glæde til dette lovforslag.

Jeg vil gerne slutte med at sige for alle tre lovforslags vedkommende, at vi er meget åbne vedrørende udvalgsforhandlinger om problemerne.

Jens Foged: Det er sådan set ikke med nogen særlig glæde, venstre diskuterer disse regler, ud fra den betragtning, at vi steds har givet udtryk for, at såvel afskrivningsloven som loven om særlig indkomstskat i videst mulig udstrækning skal være tidløse, „tidløs“ her forstået sådan, at de skulle være bestående, noget, erhvervslivet kunne regne med uden at frygte for, at der inden for kortere åremål ville ske ændringer.

Når vi alligevel kan medvirke til en, jeg må hellere bruge udtrykket grundig udvalgsbehandling for at få det bedst mulige resultat ud af det, er det ud fra to synspunkter. Vedrørende kapitalvindingsskat eller særlig indkomstskat er det ud fra det synspunkt, at vi finder det rigtigt, at der finder en ajourføring sted i forhold til andre former for almindelig beskatning. Vedrørende afskrivningsreglerne er det ud fra det synspunkt, at der har været så megen uro om visse, jeg må bruge udtrykket utilsigtede fordele, som tilsyneladende har vist sig specielt inden for coasterområdet. Det har

vist sig gennem annoncer i dagbladene; det har ført til presseomtale i en sådan udstrækning, at jeg her nærmest må give udtryk for, at den presseomtale såvel som annoncerne har været overdimensioneret i det, der er udtrykt, og at de utilsigtede fordele måske, når det kom til stykket, slet ikke var så store, som man forsøgte at illustrere. Alligevel har vi taget det højtideligt i folketingsarbejdet, og regeringen har taget det højtideligt. Man må se på tingene for eventuelt at bortluge sådanne utilsigtede fordele.

Vi ønsker som sagt afskrivningsreglerne bevaret i videst mulig udstrækning på en sådan måde, at erhvervslivet ved, under hvilke vilkår man lever. Vi finder for øvrigt, at begge disse love er medvirkende til at stabilisere erhvervslivet. Vi har set eksempler på, at når afskrivningsreglerne blev berørt, fik det nærmest chokvirkning i erhvervslivet; man holdt op med investeringer, og det havde til følge, at der ret omgående blev arbejdsløshed. Det er en af årsagerne til, at vi bør være så faste med skattereglerne på disse områder som overhovedet muligt.

Må jeg sige med hensyn til den særlige indkomstskat, at vi kan tiltræde forslaget om, at de 30 pct. forhøjes til 40 pct., bl. a. ud fra den betragtning, at når den gennemsnitlige beskatning er 39,3 pct. i dette land, må 40 pct. vel være acceptabelt. Samtidig er der stadig væk et skattefrit løb med 30 eller 40 pct. af anskaffelsessummen eller værdien ved 13. alm. vurdering. Der er også et skattefrit løb på 6 pct., der udtrykker inflationen, plus endelig et yderligere fradrag, der har været nødvendigt for at få harmonisering til de almindelige regler for særlig indkomstskat for landbruget, der jo ikke som erhverv har nogen særlig interesse i, at man, hvis man har en landbrugsejendom, sælger denne og skal købe en ny, fordi det nu en gang er ens erhverv, skal rammes af en særlig indkomstskat. Det har jo aldrig været meningen. Det har mest været særlig gunstige salg omkring storbyerne, der har fremkaldt denne lovgivning. Vi kan derfor tiltræde, at der nu sker en todeling, således at man for landbrugsejendomme beliggende i det åbne land nærmest får en status quo ordning, medens man for andre ejendomme, der har disse ofte voldsomme prisstigninger på grund af både inflation og beliggenhed,

[Jens Foged.]

forhøjer beskatningen med en niendedel. Vi finder, at dette er inden for grænser, som vi kan acceptere.

Med hensyn til afskrivningsreglerne er det, som det tidligere er gjort opmærksom på, mest forskudsafskrivning, det drejer sig om. Hvad angår coasterne, er det vel for øvrigt sådan, at coasterflåden trængte til en fornyelse. Jeg har i det mindste set en statistik, der gav udtryk for, at vi havde for få coastere, og at de, vi havde, var for gamle. Når så folk både uden for fiskerierhvervet og uden for fragterhvervet i det hele taget kommer ind i billedet, har det måske nok i nogle tilfælde været af egoistiske grunde, og det er vel disse egoistiske grunde og specielle sager, man har fæstet sig ved, mindre end ved, at coasterflåden på den måde blev opbygget fra, så vidt jeg husker, noget over 200 fartøjer til tæt ved 500 i dag, altså en fornyelse, som nationen sådan set kun kan være tilfreds med.

Måske er det alligevel rigtigt, at man forsøger en begrænsning af afskrivningsmulighederne, og det kan vi tiltræde, idet vi dog må holde på, at fiskerierhvervet og ejerne af de mindre fragtskibe ikke skal rammes på grund af lidt utilsigtede — jeg bruger med vilje udtrykket utilsigtede — fordele. Jeg vil derfor gerne i udvalget være med til nøje at diskutere det rigtige i at sætte en grænse på 1 mill. kr., under hvilken man stadig kan leve med de gamle regler, mens man mellem 1 og 4 mill. kr. kommer ind under de nye, for så over de 4 mill. kr. minus dette interval at køre videre med de gamle. Jeg er ikke helt klar over, om man har fundet det helt rigtige kriterium for, hvordan man undtager de direkte implicerede i fiskerierhvervet og den mindre fragtfart, og jeg vil derfor meget gerne i udvalget være med til at føre sådanne forhandlinger, at vi kan træffe rigtigst muligt.

Med hensyn til, at der nu indføres en regel om, at hvis anparten i skibet er under en fjerdedel, skal der ved salg ske almindelig indkomstbeskatning, er det måske sådan, at denne fjerdepart også ligger i underkanten af det rimelige. Det kunne da godt hælde sig, at mindrebemidlede femtepart, sjettepart, syvendepart, hvad ved jeg, også burde komme ind i billedet. Også her ser vi gerne en statistik, som eventuelt kan vise os, hvor

stort problemet er. Vi finder, at disse folk med anpart god kan have reelle hensigter om at være med til at opbygge en skibsflåde, som vi kun kan være tilfreds med.

I øvrigt kan vi tiltræde forslaget efter en grundig udvalgsbehandling, hvor tilsigtede ting bortluges.

For medarbejderaktiernes vedkommende er vi også imødekommende ud fra den betragtning, at vi finder det rigtigt, at enhver arbejder ved en virksomhed føler sig solidarisk med virksomheden. Denne solidaritetsfølelse kan godt træffe at være lidt mere kontant, hvis vedkommende har aktier. Vi finder, at det, ØK har foretaget sig ved at lade medarbejderne tegne aktier, er i orden, og vi vil gerne støtte denne lille spire til de ansattes medarbejde i virksomhedens opbygning og investering i virksomheden. Vi finder, at de på den måde vil føle det mere som deres egen arbejdsplads, som de steds vil værne om. Hvis det kunne fange — jeg har desværre mine tvivl — var det i orden. Så ville det være en spore til at gøre investeringerne større, og den medleven, man har med sin virksomhed, ville også blive større, når såvel de ledende som arbejderne i virksomheden følte, at de var i samme båd.

Vi kan tilslutte os forslaget og tilsige en velvillig udvalgsbehandling.

Niels Helveg Petersen: I tidens løb har reglerne om beskatningen af særlig indkomst givet anledning til forrygende strid her i salen, og det er da med glæde, jeg på mit partis vegne noterer, at vi her i dag skrider til en almindelig forhøjelse af disse satser i en stort set meget afslappet atmosfære, hvor der vel nok er nuancer i tilslutningen, men hvor der alligevel stort set er givet tilslutning.

Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til den generelle forhøjelse af satsen for særlig indkomstskat. Derved mindsker man noget spændingen imellem satsen for skat på arbejde og på visse former for kapitalgevinst. Jeg tror, at springet mellem disse former for indkomst har været for stort og givet anledning til, at man kunne tale om en utilsigtet udnyttelse af disse regler i flere henseender.

Det vil altid være et skøn, hvad satsen skal være; det må vi vistnok erkende. Der er her tale om en ganske væsentlig forhøjelse. Man anfører i bemærkningerne, at de 40 pct.

[Niels Helveg Petersen.]

svarer til gennemsnittet af den statslige og kommunale indkomstbeskatning i proportionalstrækket. Man kunne vel også have fundet et andet kriterium at henvise til med lige så stor ret. Det er et skøn, hvad denne sats skal være, og jeg mener, det er meget vanskeligt at finde nogen form for objektivt kriterium for satsens højde. Vi er imidlertid tilfredse med forhøjelsen, som giver større ligestilling mellem beskatningen på arbejde og beskatningen af særlig indkomst. Det mener vi er et skridt i den rigtige retning.

Hr. Grünbaum luftede den tanke, at man måske for visse former for særlig indkomstskat kunne bruge en højere sats. Det måtte selvfølgelig forudsættes, at man med nogen sikkerhed kunne udskille disse områder og pege på, at her var der en særlig mulighed for en utilsigtet udnyttelse. Hvorvidt det kan lade sig gøre, kan man måske nok på forhånd have sine tvivl om. Men jeg synes, det afgjort vil være af interesse at diskutere det under udvalgsarbejdet.

For fast ejendom sker der ligeledes en forhøjelse af beskatningsprocenten, som imidlertid kun får virkning for fast ejendom i byerhvervene. Den får ikke virkning for landbruget og som hidtil heller ikke for parcelhuse eller sommerhuse. Der indføres altså nu et skel imellem de regler, som gælder for landbrugsejendomme, og dem, der gælder for andre ejendomme, med hensyn til beskatningen af særlig indkomstskat, forskellige fradragsregler og forskellige andre bestemmelser.

Det er uden begejstring, vi går ind på at sætte et sådant skel. Både principielt og administrativt kan der være grund til at frygte, at dette skel vil give besværligheder og i det hele er mindre velbegrunder. Motiveringen er imidlertid den, at der 1. januar 1970 trådte en frigørelsesafgift og afståelsesafgift i kraft, som kun rammer landbrugsejendomme og på det tidspunkt, hvor der er en særlig interesse i at sætte ind, nemlig hvor den store værdistigning konstateres ved jords overgang til anden anvendelse. Dette er motiveringen for at indføre et sådant skel i beskatningsreglerne, og jeg synes, det er en holdbar motivering, selv om jeg på den anden side må erkende, at frigørelsesafgiften og den særlige indkomstskat

jo står i det særlige forhold til hinanden, at de kan modregnes i hinanden.

Jeg kan altså på mit partis vegne under de givne omstændigheder acceptere, at der sættes dette skel, og mener, at det i den konkrete situation kan være rimeligt.

Øvrige ejendomme rammes af en forhøjelse, dels forhøjes satsen, dels bliver et fradrag mindre, og endelig stiger satsen fra 30 til 40 pct. Man må være opmærksom på, at der kan være den følgevirkning af disse forhøjede satser, at udflytningen f. eks. fra den indre by til omegnskommuner kan besværliggøres noget. Vi må også være opmærksomme på, at kapitalvindingsskatten falder straks ved salg og derfor kan være en vis belastning af omsætningen og udflytningen. Jeg tror i udvalget, vi skal prøve at se på, i hvilket omfang disse faktorer spiller en rolle.

Man må erkende, at det forhold, at man ønsker at bruge 40 pct. — satsen både for landbrugsejendomme og for andre ejendomme — giver anledning til en hel del kineserier i beregningerne, som gør bemærkningerne til lovforslaget til svært læseligt stof. Det var vel ønskeligt, om vi kunne finde frem til klarere og enklere bestemmelser, som var mere umiddelbart forståelige. Det skal ikke være en kritik af den tekniske udarbejdelse, men kun en opfordring til, at vi i udvalget prøver at se, om vi kan gøre det mere forståeligt.

Med hensyn til ændringerne i afskrivningsloven er anledningen til dem den, man kan sige stødende udnyttelse af forhåndsafskrivningerne, som man har set eksempler på, bl. a. i avisannonceringen. Det må virke stærkt stødende på en lang række lønmodtagere, som betaler den almindelige, hårde indkomstskat af deres almindelige arbejdsindkomst. Man vil nu med dette forslag bremse op for den trafik. Man vil gøre det på to måder, dels ved at reducere afskrivningsgrundlaget med i alt 3 mill. kr. det første år, dels ved en særregel — en fjerdedelsregel — om, at er der mere end fire anparter, beskattes en eventuel fortjeneste ikke som særlig indkomst, men som almindelig indkomst.

Hvad reduktionen af afskrivningsgrundlaget det første år angår, synes jeg som flere foregående talere, at dette formentlig er et

[Niels Helveg Petersen.]

ganske velegnet middel at sætte ind med. Det har jo ikke i det lange løb nogen virkning på afskrivningsgrundlaget, men det medfører tidsmæssigt, at det lige netop ikke kan være så fristende at anvende forhåndsafskrivninger, som det hidtil har været. Dermed skulle man være kommet et stykke vej i retning af at standse den stødende udnyttelse. Jeg kan derfor tiltræde dette princip, som jeg mener er vel fundet på over for netop det problem, man står over for at løse, men som altså som nævnt samtidig ikke reducerer afskrivningsgrundlaget, og som derfor ikke i det lange løb vil være generende for dem, der investerer i disse former for aktiver.

I øvrigt vil jeg føje til, at den tilstand, man her når til, for så vidt angår de 3 mill. kr., ganske svarer til, hvad man har haft før kildeskatten. Op til 1970 havde man ganske samme tidsmæssige forhold imellem anskaffelse og afskrivning, som man nu vil have i spillerummet 1-4 mill. kr. Det var kildeskattens indførelse, som gav en ekstra favorabel mulighed for at udnytte forhåndsafskrivningerne, og det er altså det, man nu beskærer med de 3 mill. kr.

Hvad fjerdedelsreglen angår, har der været rejst tvivl om denne regels virkelige værdi, og jeg kan på mit partis vegne sige, at vi er meget indstillet på at diskutere denne regel i udvalget. Man har bl. a. indvendt, at hermed rammer man den lille kapitalist, men lader den store gå. Jeg vil dog sige, at den, man her kalder den lille kapitalist, jo ikke behøver at være så lille endda. Men jeg skal medgive, at der kan være grund til at underkaste reglen en diskussion i udvalget.

Jeg mener, at der med disse regler er lagt op til, at man bremser stødende udnyttelse af afskrivningsreglerne. Det har været hensigten, og jeg mener, at man opnår det uden at komme de seriøse erhvervsinteresser på tværs. Jeg mener ikke, man rammer den seriøse mindre skibs fart eller fiskeriet med det. Det er heller ikke meningen, og jeg kan derfor på mit partis vegne sige, at vi vil se velvilligt på dette lovforslag.

Hvad angår det forslag om medarbejderaktier, som hører med i bunken, er begrundelsen ikke højtflývende, hverken i bemærkningerne til lovforslaget eller i fremsættel-

sen. Den er i al sin enkelhed, at man ønsker at fjerne en regel i vor skattelovgivning, som virker urimelig, nemlig at hvis medarbejderne i en virksomhed tegner aktier, bliver det beskattet som almindelig indkomst, men hvis en aktionær nytegner, bliver det beskattet som særlig indkomst. Der er ingen rimelighed i den mangel på ligestilling, og det er for at fylde det hul, lovforslaget er fremsat. Det kan jeg give min tilslutning og vil i øvrigt medgive hr. Grünbaum, at dette kun er en lille detalje i hele spørgsmålet om ejendomsrettens demokratisering.

Ømann: Det var disse lovforslag, der bebudedes allerede i oktober, og som sammen med prisløven skulle virke til at afbalancere hele den indkomstpolitiske plan og skabe social retfærdighed. Jeg kan egentlig godt forstå, at man har gemt så godt på disse forslag. De afbalancerer ikke noget som helst, de skaber ikke ret meget retfærdighed, og man kan også sige, at nu er der heller ingen indkomstpolitik at afbalancere.

Den særlige indkomstskat vil man forhøje med en 10 pct., og så er der lidt småpilleri ved beregningsreglerne. Det kan måske tage sig meget honnet ud, og merprovenuet ved disse foranstaltninger anslås til en 50-60 mill. kr. Men når man sætter provenuet ved denne lov, som vel alt i alt ikke overstiger en 500-600 mill. kr., i forhold til den meget store omsætning af formuegoder, de goder der skulle være tale om at få kapitalvinding, ind fra — den er jo på mange milliarder kroner — så bliver man klar over, at vi i virkeligheden ingen kapitalvindingsskat har, vi har ingen særlig indkomstskat.

Det hænger sammen med — det er knap nok blevet nævnt her i dag, så bange er man for det spørgsmål — at hovedområdet af omsætningen, nemlig omsætningen af parcelhuse, fuldstændig er taget ud af loven. Det er dog alligevel et spørgsmål, om de økonomiske vanskeligheder, man for øjeblikket er i, ikke ville tilsige bare en beskedent inddragelse af de arbejdsfri værdistigninger, der findes på dette meget store og meget brede område. Det ville utvivlsomt have en overordentlig stor økonomisk betydning både for renteniveauet og for skatteeniveauet i det hele taget, hvis man kunne fordele noget af skattebyrden på de steder, hvor der virkelig er penge til at betale skat-

[Ømann.]

terne med, hvor der virkelig er tale om arbejdsfri indkomster.

Afskrivningerne — ja, der kommer en mærkelig inddeling af befolkningen: de, som køber for under 1 mill. kr., er hædersmænd; hvis de køber for mellem 1 og 4 mill. kr., er de slemme, så er det dem, der vil spekulere, men hvis de køber for større beløb end 4 mill. kr., så er de igen de gode samfundsstøtter, så er det de værdifulde rederier, det drejer sig om, og så kan de afskrive igen for fuld udblæsning. Man kan spørge, om man rammer rigtigt, og man kan spørge, om man overhovedet rammer. Det kan vi jo tale lidt om i udvalget.

Lad mig i øvrigt bemærke, at man ikke kan komme disse misbrug effektivt til livs, for de ligger bare ikke på det smalle felt, som man her har udpeget. De ligger meget, meget mere generelt. Det, det drejer sig om, er den store ekstra skattebyrde, som de folk får, der ikke kan udnytte disse afskrivninger af forskellig art. Det er det, der er problemet, retfærdighedsproblemet, i alt dette her, og så det rent principielle problem, at disse afskrivninger overhovedet ikke egner sig til at uddele statsstøtte. Men det er det, der foregår. Hvis de statsmidler, som forskellige private får ad disse afskrivningskanaler, skulle bevilges oppe i finansudvalget, tror jeg nu nok, de fleste ville medgive mig, at man under hensyn til de perspektivplanbetragtninger, man nu vil ind på osv., nok ville vælge en noget anden fordeling af støtten end den, vi faktisk nu har. Det er heller ikke ligefrem nogen forenkling, disse regler lægger op til.

Men den sidste mus, bjerget har barslet, er dog vel nok den ynkeligste. Det er den om medarbejderaktierne. Der blev talt vældig pænt om arbejdspladsdemokrati i efteråret, da man omtalte de forskellige lovforslag, der ville komme, men det blev åbenbart ved sympatien. Man kan spørge: kan der gro nogen som helst medbestemmelsesret af, skabes noget som helst bedre klima ved sådanne friaktiearrangementer? Jeg tror det ikke. Lovforslaget efterlader i det hele det indtryk, at selskaberne også skal kunne bruge medarbejdernes sparepenge.

Dette her er småkradserier, som man vel ikke kan have noget særligt imod, men man kan heller ikke tage dem særlig højtideligt.

Sigsgaard: Jeg skal først gøre nogle bemærkninger om det lovforslag, der drejer sig om afskrivningerne, og lige minde om, at jeg flere gange har advaret imod den tendens, der har været i det meste af pressen og også hos, skal vi sige den øvrige opposition her i folketinget, specielt socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, til ret ensidigt at kritisere coasterafskrivningerne, kritisere det, man kalder trusserederiernes virksomhed. Jeg har advaret imod det, idet jeg har sagt, at dette er en poppet argumentation, og jeg har forudsagt, at det ville resultere i et poppet og betydningsløst indgreb. Jeg skal tillade mig at citere mig selv fra den 4. december her i folketinget — sp. 1969 i Folketingstidende:

„Jeg vil meget advare imod, at man også her i folketinget hopper på den populære idé med at indskrænke snakken om afskrivningsregler til en snak om disse trusserederier. Det er trods alt kun en mindre del af området. Jeg tror, det ender med — også hr. Ømann var inde på det — at det eneste, vi får gjort ved disse ting, er, at regeringen griber ind lige på det punkt, som den selvfølgelig godt ved er en detalje, og dermed håber at have lukket munden på kritikerne på dette område.“

Det er lige præcis, hvad der er sket. Sjældent har jeg i hvert fald været i stand til at forudsige en udvikling så nøje som i dette tilfælde, og sjældent beklager jeg det så dybt, at det i så høj grad kom til at passe. For det er jo et betydningsløst lovforslag, der her ligger på bordet om coasterafskrivningerne, og det er gennempoppet. Jeg forstår godt, at man syntes, man var nødt til at komme med noget. Utilfredsheden rundt omkring med det voldsomme skattetryk, det store skattesnyderi og så alle de fiduser specielt på afskrivningsområdet var så stor, at man syntes, man ville gøre et eller andet, og det er så det, man siger at man har gjort nu.

Jeg vil gerne også henvise til de forslag, som vi har fremsat her i folketinget, for vi har nemlig ikke indskrænket os til at kritisere afskrivningsreglerne og kritisere regeringens politik, men vi har stillet konstruktive forslag til en anden politik. Vi har foreslået, at alle forskudsafskrivninger afskaffes, og at skibsområdet i øvrigt beskattes lige-

[Sigsgaard.]

som andre områder. Vi finder ikke, at der er nogen mening i forskudsafskrivninger. Der er ingen mening i at skrive af, det vil sige få skattemæssigt tilskud til investeringer, som endnu ikke faktisk er foretaget. Her sker der det, at man flytter en lille smule rundt på brikkerne, men for mig at se er det faktisk lige urimeligt, om det er en overlæge eller en storskibsreder, der får tilskud fra de andre skatteydere, fra de andre mennesker her i landet.

Jeg finder altså, at forslaget er ganske utilstrækkeligt, fordi netop skibsredernes fiduser opretholdes. Man tager fat på småfiduserne, og det er klart, at det kan godt beløbe sig til nogle millioner kroner, og jeg synes da også, at man skal tage fat på det. Men de virkelig store, fede sager, dem gør man ingenting ved, for — som finansministeren siger i fremsættelsen — disse storinvesteringer er jo så samfundsgavnlige og beskæftigelsesskabende, og hvad ved jeg, så dem lader man ligge. Nu kan man for det første stille et spørgsmålstegn ved betragtningen om, at store skibe er mægtig samfundsgavnlige, medens små skibe uden noget som helst forbehold er væsentligt mindre samfundsgavnlige, og dem kan man godt gå hen og bremse byggeriet af; det er måske en lidt tvivlsom betragtning. For det andet er der grund til at hæfte sig ved, at her har vi en åben indrømmelse af, at afskrivningsreglerne er — hvad vi altid har påstået — tilskud, camouflerede tilskud fra almindelige skatteydere til kapitalen og ganske særlig, ser vi af forslaget her, til storkapitalen. Det er afskrivningsreglernes funktion, at almindelige skatteydere skal sørge for, at den opsparing, den kapitalopbygning, sker, som er nødvendig for, at de, der sidder på de store virksomheder, skal kunne opretholde eller måske forøge deres profit. Det er simpelt hen det, der er indholdet i disse afskrivningsregler.

Til sidst om dette forslag skal jeg pege på, at så vidt jeg er orienteret, skal disse ganske særlig ondartede tilskudsregler eller fiduser

udvides, hvis Danmark tilslutter sig fællesmarkedet, nemlig udvides til at gælde alle industrianskaffelser og investeringer; det gør de jo ikke i dag. Det kan være, ministeren har en kommentar til det, men jeg synes nok, det er værd lige at have i erindring også denne lille konsekvens af en tilslutning til fællesmarkedet.

Forslaget om den særlige indkomstskat har jeg i og for sig heller ikke så mange bemærkninger til. Jeg minder om, at VS sidste år foreslog, at satsen blev sat op fra 30 til 50 pct. Nu siger regeringen 40 pct., og det siger den socialdemokratiske ordfører i og for sig god for, så vidt jeg forstod. Han siger nemlig god for den betragtning, at satsen bør ligge på det, der svarer til den laveste gennemsnitlige samlede beskatning; og den er på 39,3 pct., oplyses det i bemærkningerne, det svarer jo meget godt til de 40 pct. Nu er der bare det ved det, at det i almindelighed ikke er de mennesker, der ligger på de lavere trækprocenter, der rammes af den særlige indkomstskat; det er folk, der ligger væsentligt højere. Her kommer der for mig en anden betragtning ind i billedet. Her er der tit tale om arbejdsfri indkomster — det er mange, mange arter af indkomster, det er jeg vel klar over, og det er ikke så meget gratialerne, jeg tænker på her — og efter lovforslaget her vil det stadig væk være sådan, at arbejdsfri indkomster beskattes væsentligt lavere end arbejdsindkomster. Det princip kan VS slet ikke gå ind for.

I øvrigt er skærpelsen på dette område mindre, end det ser ud til, når man sammenligner 30 med 40; det fremgår af bemærkningerne og i og for sig også af den skriftlige fremsættelse, at der sker forskellige andre reguleringer, der medfører, at på visse områder er der slet ingen skærpelse — det er de mindste — og på større områder er der en yderst beskedent skærpelse.

Vi finder altså, at forslaget er urimeligt, som det ligger her. Man har f. eks. opretholdt 6 pct.-tillægget pr. år. Det er stadig væk sådan, så vidt jeg i farten har kunnet beregne det, at en ejendom, der i 1960 er

[Sigsgaard.]

købt til 200.000 kr., nu vil kunne sælges skattefrit, altså uden at der skal svares særlig indkomstskat, for 500.000 kr. Sådan er det i dag, og sådan vil det også være, når lovforslaget er vedtaget, så vidt jeg kan skønne. Det vil altså sige, at den overvejende del af jordspekulationen rammes i hvert fald ikke særlig hårdt, og store dele af den rammes overhovedet ikke.

Allerede af eksemplerne i materialet, vi har fået udleveret, fremgår det jo, at det er meget små forhøjelser, der er tale om, og så synes jeg endda, at de eksempler er vildledende. De skjuler i hvert fald noget. De skjuler, hvilke kolossale fortjenester man kan tillade sig at have på f. eks. at handle med fast ejendom uden at rammes af særlig indkomstskat, hvis man bare har haft ejendommen i nogle år. Det er der, så vidt jeg har set, ingen eksempler på; derfor bringer jeg altså ét her.

Må jeg pege på en anden ting, som heller ikke er nævnt i bemærkningerne til forslaget, nemlig at reglen udhules yderligere af, eller skærpselsens betydning bliver mindre derved, at salgssummerne i ejendomshandler nedskrives med kurstabet. Hvis en ejendom f. eks. er solgt for 400.000 kr. og der i handelen indgår et pantebrev til 200.000 kr.; ja, så nedskrives dette pantebrev af sælgeren til kurs 60, det er, hvad det koster i handel og vandel. Det vil altså sige, at et pantebrev på 200.000 kr. svarer til 120.000 kr., hvis pantebrevet blev omsat, og derfor, når man skal regne den særlige indkomstskat ud, går man ikke ud fra de 400.000 kr., som var salgssummen, men fra de 200.000 kr. plus de 120.000 kr. for pantebrevet, altså 320.000 kr. Derved indskrænkes beskatningsgrundlaget yderligere.

Her skal jeg lige pege på, at VS i folketinget har fremsat et forslag om, at den slags fiksfakserier med kurstabene skal afskaffes, men det var der jo ingen af de andre partier der ville være med til. Så længe man ikke vil være med til det, reduceres værdien af det forslag, som regeringen her har fremsat, yderligere, og det er så vist ringe allerede i forvejen. Det, der sker for sælgeren, er nemlig tit, at han skriver pantebrevet ned til kurs 60, men så beholder han det i øvrigt, og det vil altså sige, at han i løbet af nogle år — sædvanligvis 10 år — får hele beløbet

hjem. Han lider altså i realiteten ikke noget kurstab, men han sparer en masse skat ved at påstå på sin selvangivelse, at han har lidt et kurstab.

Må jeg i forbindelse med dette forslag lige gå ind på en anden ting. Der er jo en mægtig spekulation i ejerlejligheder, det ved man godt. En del af denne spekulation i ejerlejligheder beskattes regulært, nemlig i de tilfælde, hvor det er, hvad vi lidt bramfrit kan kalde byggespekulanter, boligspekulanter, der handler med ejerlejlighederne. Men en anden del af handelen med ejerlejligheder foretages af ejendomsselskaber, som ikke hidtil har haft til formål at handle med ejendomme. De bliver ikke beskattet normalt, men bliver beskattet efter reglerne om særlig indkomst. Det vil altså sige, at de bliver beskattet til det yderste lempeligt, som jeg har vist ved det, jeg har sagt. Her er der nemlig tale om meget, meget store pantebreve, og meget, meget store kursnedskrivninger og dermed et stærkt reduceret beskatningsgrundlag. Derfor vil jeg gerne udtrykke ønske om, at man undersøger fra ministeriets side, hvor meget der reelt tjenes på disse handler med ejerlejligheder, og hvor meget der betales i disse tilfælde i særlig indkomstskat. Jeg er bange for, at nogle af os godt kunne blive lidt forskrækkede, hvis vi fik resultatet af en sådan undersøgelse at se.

For ligesom at hjælpe lidt på vej, vil jeg nævne, at vi i VS for nogen tid siden arbejdede lidt med disse spørgsmål og foretog nogle undersøgelser af spekulationen i ejerlejligheder, og jeg kan sige — det var her i København, vi foretog dem — at to af de største ejendomsselskaber, der spekulerer i handel med ejerlejligheder her i København er A/S Pecunia og A/S Skovhjørnet. Vi har beregnet fortjenesten, når disse selskaber har solgt alle deres ejerlejligheder, som var opdelt indtil 1. januar 1970 — nu er der nok tale om væsentlig flere, men undersøgelsen er altså lidt gammel — og denne fortjeneste har vi beregnet til 10 mill. kr. for hvert af selskaberne efter de gamle regler. Det er altså ganske store penge, der tjenes her. I andre tilfælde er der tale om, at det reelt er én ejer, der ejer mange ejendomme, som bare er organiseret i flere selskaber. Her har vi egentlig samme situation. Jeg synes nok, at inden man behandler lovforslaget her

[Sigsgaard.]

færdigt, bør man foretage en undersøgelse på dette lille område.

Parcellhusenes undtagelse er simpelt hen inflationsskabende — jeg tror ikke, andre har nævnt det — fordi den tilskynder folk, der egentlig ikke har råd, til alligevel at købe; det presser priserne op, og dermed sætter det yderligere fart i inflationen. Og man skal ikke tro, at det er de mennesker, der på grund af lovgivningen køber hus i dag, uden at de egentlig rigtig har råd, der scorer gevinsten. Det er ganske andre.

Må jeg i den forbindelse sige, at 1.400 m²-grænsen, hvor man alene går efter ejendommens areal og ikke efter, om det er en arbejderbolig eller en rigmandsvilla i Ordrup, forekommer mig ganske urimelig; den oprettholdes altså.

Konklusionen af dette må blive, at vi synes, at forslaget er helt utilstrækkeligt. Det siges af ministeren, at det påregnes at give 50 mill. kr. i kassen til stat og kommuner pr. år. Det kan jo lyde meget godt, hvis man ikke tænker lidt over det beløb. 50 mill. kr. synes de fleste af os trods alt er mange penge, men det svarer kun, kan jeg oplyse, til jord- og ejendomsprisernes stigning på én dag. De 50 mill. kr., som det offentlige skal have ind om året, det er, hvad jorden og ejendommene stiger på én eneste dag.

På denne baggrund kan man vist godt se, at dette lovforslag kun har det ene formål at få en lidt for højtråbende kritisk befolkning, der føler sig for hårdt ramt skattemæssigt og føler, at andre kommer for let om ved det, bragt til tavshed. Det er den eneste idé i forslagene her; der er næsten ingen realiteter i dem. Forslaget forslår som en meget, meget lille skrædder i et overvældende stort og hedt helvede.

Det sidste lovforslag, om medarbejderaktierne, går ud på, at der ikke skal ske beskattning, hvis en del af lønnen udbetales i aktier. Det er ikke et forslag, jeg kan være særlig begejstret for. Tværtimod. Jeg vil pege på den særlige fare, der er for, at man ligesom presser folk til at modtage en del af deres løn i aktier i stedet for i rede penge. Det pres kan vi ikke acceptere eller gå ind for. Vi kan altså ikke gå ind for lovforslaget, som det ligger her.

Jeg skal også pege på, at der er en stor

risiko for, at lovforslaget kan omgås, sådan som det gælder en række af de andre forslag, der vedtages her i folketinget; det kan omgås f. eks. ved, at man lader højere funktionærer — og det kan være direktøren f. eks., der selv er aktionær i firmaet — få del i lovens fordele. Det kan jo være, man vil undersøge det spørgsmål nærmere, når lovforslaget kommer til behandling i det folketingsudvalg, som jeg går ud fra skal nedsættes.

I øvrigt synes jeg, at den bedste måde, jeg kan tage stilling til forslaget på, er ved at slutte med et citat af forfatteren Jesper Jensens digt „Folkeaktionær“, hvor han siger:

„Man kan osse bli for proletarisk
og når sjakket vil give den en streg
så føler jeg mig solidarisk
med småfolk, der har aktier som jeg.
Det' jo os, der må deles om tabet
vi mærker det på vores krop
og det' os, der får noget i skabet
når kurserne lister sig op.
Og en aktie gir ret til at stemme
det er faktisk et demokrati
men selvfølgelig må de, der har mange
osse ha mere at sie“.

Hanne Reintoft: Loven om særlig indkomstskat er en ekstraordinær afskrivningsregel, der blev indført med virkning fra den 10. juli i 1960 på grund af skattefradragsretten. Efter skattefradragsreglens ophør og overgangen til kildeskat er hele grundlaget for denne særlige indkomstskat ophørt, og derfor ønsker mit parti, at hele loven om særlig indkomstskat ophæves. Loven omfatter nu en meget lang række indtægter af engangspræget karakter, også indtægter, der ligger midt i skellet mellem spekulation og almindelig indkomst. Det mest besynderlige er, at fortjenester for aktieselskaber og andre profitproducerende selskaber kan henføres som særlig indkomstskat på samme måde som f. eks. den gave, en arbejder får som følge af 25 års eller 50 års jubilæum i sin virksomhed. Fortjeneste ved salg af aktier, værdipapirer, maskiner, bygninger og ejendomme og andre helt igennem erhvervs-mæssige fortjenester kan skydes ind under loven om særlig indkomstskat, medens den sulteløn, som mange lønmodtagere får, beskattes fuldt ud og øjeblikkelig.

[Hanne Reintoft.]

Særlig indkomstskat udgjorde i året 1969-70 i alt 122 mill. kr. Det vil sige, at staten og kommunerne kunne have inddraget mindst 80 mill. kr. mere i skat, hvis loven om særlig indkomstskat blev ophævet, og dermed ville vi nærme os ensartede skatte-regler for samtlige borgere i landet, selvfølgelig til gavn for de mindst bemidlede.

Vi kan selvfølgelig ikke være utilfreds med, at den særlige indkomstskat forhøjes fra 30 til 40 pct., men må sige, at den eneste retfærdige løsning vil være en total ophævelse af loven, da grundlaget for den som tidligere nævnt er ophørt sammen med skattefradragetsreglen.

Om afskrivningsloven skal jeg også kun komme med nogle korte bemærkninger: Fra den første statskattelov i 1903 bevarede næsten uændret afskrivningsreglerne indtil 1957. I denne periode havde vi bundne afskrivninger på anskaffelsværdien og fuld beskatning af realisationsværdien.

Ved den uheldige skattereform, som gennemførtes med afskrivningsloven af 6. juli 1957 — den har kostet dyrt — blev der bl. a. indført nogle nye begreber, som jeg skal gøre rede for, da de principielt virker alt for gunstigt for de rige i samfundet. De tre nye begreber, der blev indført i 1957, var ekstraafskrivning, forskudsafskrivning og forlodsafskrivning. Reglerne om ekstraafskrivning på bygninger og installationer over 10 år ændredes i maj 1968, men de gamle bestemmelser har stadig betydning for bygninger anskaffet før 15. marts 1968.

Forskudsafskrivningerne kender vi i to betydninger. For det første i afskrivningslovens afsnit om skibe til erhvervsmæssig brug, hvor der indføres ret til forskudsafskrivning på kontrakter om bygning af dem. Afskrivning kan påbegyndes allerede, når der er indgået kontrakt med et værft om bygningen af et skib, dog forudsat at byggesummen andrager mindst 200.000 kr. Part-havere, der ikke har 200.000 kr. i skibet, kan også foretage forskudsafskrivning, og det er vel i og for sig retfærdigt, for så vidt forskudsafskrivninger overhovedet skal være tilladt. Den anden betydning, som forskudsafskrivning kendes i, er tekstanmærkninger til finansloven i 1956-57 om de såkaldte millionafskrivninger. Det er forskuds-

afskrivninger på maskiner, på inventar og lignende driftsmidler samt bygninger til erhvervsmæssig brug til en værdi af over 1 million kr. Ved tekstanmærkningen for finansåret 1968-69 blev grænsen nedsat til 700.000 kr.

Det sidste begreb i de nye afskrivningsregler fra 1957 er forlodsafskrivninger, der også kan deles efter to sæt regler. Den første er reglen om skattefri henlæggelser til investeringsfunds. Den tjener til at lette de erhvervsdrivende mulighederne for skatteunddragelse kort og godt. Der kan henlægges 20 pct. af overskuddet, og henlæggelsesperioden kan udstrækkes til 12 år. I året 1969-70 blev der henlagt 258 mill. kr. skattefrit i investeringsfunds. Den anden regel går ud på, at forlodsafskrivning kan begæres af en skatteyder i tilfælde, hvor der er indtruffet en skade på en bygning, han ejer, eller på en installation i en sådan bygning. Begæringen indebærer, at skatteyderen ønsker sig fritaget for at svare særlig indkomstskat af de genvundne afskrivninger, som konstateres ved erhvervelsen af forsikrings- eller erstatningssummen, og i stedet for benytter erstatningen til genopførelse af det mistede aktiv og derefter forlods afskriver disse såkaldt genvundne afskrivninger på genanskaffelsesudgiften.

Samtlige 3 ekstraordinære afskrivningsbegreber, ekstraafskrivning, forskudsafskrivning og forlodsafskrivning, bør og skal ophæves, hvis der skal være nogen rimelighed og retfærdighed.

Jeg kan vedrørende det foreliggende lovforslag om forskudsafskrivning henvisse til Berlingske Tidende den 24. marts 1971, hvor skibsleder Bent Waagensen skriver:

„Lovforslagene er således helt igennem et makværk, der går de forkerte personers ærinde og meget tydeligt vender den tunge ende nedad. De er uheldige ikke blot ved deres indhold, men også ved at understrege over for offentligheden, at almindelige mennesker bør afholde sig fra at investere i skibsfart. Det er paradoksalt, at har man som almindelig borger kun råd til at ofre et beskedent beløb på køb af en skibspart, så er man kun en „afskyelig trussereder“, som ikke skattemæssigt må belønnes for sin opsparing. Men kan man præstere et 100 gange så

[Hanne Reintoft.]

stort beløb til nøjagtig samme formål, er man en pæn mand, hvem skattevæsenet skal vise særhensyn!“

Det vil altså sige, at selv de store skibsredere kan se, at de går lykkeligt fri, medens man rammer de små. Nu er der talt så meget om coasterredere. Jeg er meget, meget enig i, at der foregår megen svindel dér, men når man nu kommer fra regeringens side og vil stikke folk blå i øjnene med, at nu bliver der gjort noget ved coasterne, så er det, fordi man skal skjule, at man ikke gør noget ved de virkelig store redere f. eks. og andre store erhvervsdrivende.

Forslaget om medarbejderaktier er ligeledes ét eneste stort illusionsnummer, der vel tjener nogenlunde samme formål som præsters sygebesøg. Da jeg ønsker loven om særlig indkomstskat ophævet, kan jeg heller ikke støtte forslaget om særlig indkomstskat af medarbejderaktier. Tværtimod bør alle friaktier beskattes som ganske almindelig indkomst. Aktionærernes skatteretlige stilling var oprindelig ganske ukompliceret, og det ønsker vi stadig den skal være. Med hensyn til formueskatten skal aktiers kursværdi medregnes til aktionærens skattepligtige formue, således som de altid er blevet. Men i forhold til indkomstskat bør der ske en ændring. Oprindelig var aktionæren skattepligtig af det udbytte, han modtog på sin aktie, og af likvidationsprovenuet ud over aktiekapitalens nominelle beløb. Derudover beskattedes salgsavance hos spekulanter og skatteydere, der solgte aktier som led i deres næringsvej. Fra 1919 til 1962 var der indkomstskattepligt ved modtagelsen af friaktier, og det bør og skal der være igen. Såfremt regeringen overhovedet ikke vil opheve en eneste af de ekstraordinære afskrivningsregler og beskatte friaktierne, så kan man ikke tage regeringens angreb på skattesnyderiet alvorligt, og det er vel heller ikke meningen. Det er vel som sagt bare en sovepille, fordi befolkningen er blevet noget opbidset over de ganske klare eksempler på, hvor let det er for visse velbøjede mennesker at snyde i skat.

Videreførelsen af en skattepolitik, der af den omtalte skibsrøder Waagensen blev karakteriseret som det rene makværk, der

går de forkerte personers ærinde og vender den tunge ende nedad, det er vel efterhånden blevet den kendte sandhed, og hverken de foreliggende smålovforslag eller udskiftningen af finansministeren kan vel reformere den skattepolitik, der er årsag til befolkningens harme mod at betale skat. Der skal tages fat på en ganske anden måde, og vejene er anvist bl. a. fra mit partis side.

Formanden: Arbejdsministeren har ordet på finansministerens vegne.

Arbejdsministeren (Lauge Dahlgård): Jeg vil gerne på den fraværende finansministers vegne takke særlig de udvalgsberettigede partier for en god og saglig stillingtagen til de lovforslag, der er til behandling. Jeg synes, at den drøftelse, der har været ført, giver gode løfter om en god og saglig udvalgsbehandling.

Jeg skal kun kommentere forholdsvis få enkeltheder i de bemærkninger, der er fremsat. Med hensyn til forhøjelsen af satsen for den særlige indkomstskat fra 30 til 40 pct. var hr. Grünbaum inde på, at det var for beskeden en forhøjelse, satsen burde op på 50 pct., som hans parti har stillet forslag om, og hr. Grünbaum var lidt inde på nogle betragtninger om, at dengang man fastsatte de i dag gældende 30 pct., var det i forhold til den øvrige beskatning højere, end de nu foreslåede 40 pct. er i forhold til den i dag gældende øvrige beskatning. Jeg tror ikke, at det er en betragtning, der er rigtig. 40 pct. er i hvert fald under alle omstændigheder en højere procentsats end 30 pct. Det er en ganske væsentlig skærpelse af den særlige indkomstskat, der her finder sted. Det er en skærpelse, der ikke, som hr. Grünbaum var inde på, har til formål at imødegå spekulationsgevinster. Formålet med denne beskatning er at bringe lidt bedre harmoni mellem den særlige indkomstskat og den øvrige indkomstbeskatning. Spekulationsgevinster beskattes ikke med den særlige indkomstskat, de beskattes ved at blive henført til almindelig indkomstbeskatning.

Hr. Grünbaum var inde på, at man måske skulle differentiere skattesatsen, sådan at de 40 pct. gælder i visse tilfælde og en anden — jeg forstod i almindelighed lavere — procentsats skulle gælde i andre tilfælde, f. eks.

[Arbejdsministeren.]

jubilæumsgratiale, godtgørelse for fratrædelse af stilling og eventuelt andre tilfælde. Det er naturligvis noget, der kan diskuteres. I almindelighed må jeg sige, at jeg synes ikke, jeg kan anbefale det. Det er ikke blot et spørgsmål om at give sig ind på en differentiering af skattesatser, som i sig selv er lidt tvivlsomt, har et lidt tvivlsomt grundlag, men det kan også gøre det meget vanskeligt at fortsætte med at beregne den særlige indkomstskat under ét for alle de forskellige arter af indkomster, der er opregnet i denne lov. Det vil medføre ret så betydelige administrative vanskeligheder og kræver i hvert fald en ret god begrundelse for, at man skulle gå ind på noget sådant.

De bemærkninger, der er fremsat om beskatning af fast ejendom, har jeg ikke særlige kommentarer til. Jeg forstår, at man i det store og hele har fundet, at det forslag, regeringen er kommet med, ligger meget nær ved det, som man bør ende med. Jeg har naturligvis bemærket mig, at man fra venstresocialistisk side har ønsket, at man inddrog også parcelhusene i den beskatning, men de udvalgsberettigede partier har vist ikke været inde på dette spørgsmål.

Med hensyn til coasterafskrivningerne var hr. Jens Foged inde på den betragtning, at afskrivningsregler, særlig indkomstskat og den slags ting er en lovgivning, der så vidt muligt skal være urørt gennem mange år. Jeg synes derfor, jeg har lyst til at sige, at det, der sker med ændringerne i coasterafskrivningsreglerne, er i hvert fald bl. a. begrundet med, at man ved overgangen til kildeskat har fået fremrykket virkningerne af forskudsafskrivningerne, normalt med et helt år, idet man gik over til samtidighedsbeskatning i stedet for efterfølgende beskatning af indkomst. Det, der nu sker, er, at man for det beløb der ligger mellem 1 og 4 mill. kr. vender tilbage til, hvad der i så henseende var realiteten for ikke meget mere end et års tid siden.

I øvrigt vil jeg gerne udtrykke min glæde over, at man bortset fra venstresocialisterne og fru Hanne Reintoft ikke tog anledning af dette forslag om coasterafskrivningerne til et almindeligt anbreb på afskrivningsreglerne. De afskrivningsregler, vi har, har jo i det store og hele virket godt, de er en del af det

grundlag, hvorpå udbygningen af industrien foregår, og det er nu engang industrien, der er den vækstbefordrende del af vort erhvervsliv.

Jeg forstod egentlig hr. Sigsgaard sådan, at han mener, man helt og aldeles skulle afskaffe afskrivningsregler af enhver art. En sådan holdning er vanskelig at tage som udgangspunkt for en meningsfyldt meningsudveksling.

Formålet med bestemmelsen for coasters om, at der er en grænse på 1 mill. kr., under hvilken de nye regler ikke gælder, er at holde særlig fiskerkutterne udenfor. Der som man kan finde frem til en endnu bedre regel end den, der her er foreslået, ja, så dukker det vel op i udvalget, og så kan det gøres til genstand for en drøftelse dér.

I anledning af misforståelser, som jeg er stødt på, i og for sig ikke under denne forhandling, men ved mere personlige henvendelser, vil jeg gerne i øvrigt om disse coasterafskrivninger sige, at fjerdedelsreglen skal jo kun gælde, når der er tale om salg af skibsparter på under en fjerdedel, og det sker i forbindelse med afhændelse, afståelse eller opgivelse af den virksomhed, hvortil skibet eller skibsanparten hører. Når rederivirksomheden fortsætter efter, at en skibsanpart på under en fjerdedel er solgt, sker der ingen ændring af de i dag gældende regler om den skattemæssige behandling af fortjenesten. Det vil altså sige, at når afhændelse af anpart på under en fjerdedel sker som led i en seriøs erhvervsvirksomhed, ja, så sker der ingen ændring af de bestående regler.

Endelig skal jeg til slut om bemærkningerne vedrørende de ændrede skatteregler for medarbejderaktier sige, at det er naturligvis ikke regeringens svar på spørgsmålet om demokratisering af ejendomsretten. Der er her tale om opretning af en detalje i og for sig, men et misforhold, som der ingen grund er til at opretholde. Når der udbydes aktier til salg i forbindelse med udvidelse af en virksomhed og det sker til en favorabel kurs, hvorfor skulle så medarbejderne have ringere skattemæssige vilkår i den forbindelse end ejerne, altså aktionærene? Det er det misforhold, der rettes op på. Det er ikke noget stort, men det er absolut en rigtig ting at foretage sig. Der vil, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, blive fast-

[Arbejdsministeren.]

sat regler, som medfører, at bestemmelsen ikke kan misbruges til særlig begunstiging af visse kategorier af medarbejdere.

Grünbaum: Jeg kan desværre ikke takke arbejdsministeren for hans udtalelser her. Jeg syntes ellers, debatten var positiv set fra mit synspunkt, idet bl. a. hr. Niels Helveg Petersen gav udtryk for interesse for noget af det, jeg havde peget på, og også interesse for i udvalget at se på mulighederne for, at man på visse områder, hvor skattespekulationen — undskyld, jeg igen bruger udtrykket, jeg skal vende tilbage til det — især gør sig gældende, kunne have en højere procent, men nu har arbejdsministeren altså på finansministerens vegne afvist det. Jeg synes ikke, det var særlig klogt og heller ikke glædeligt.

Arbejdsministeren glædede sig over, at man ikke var gået til et massivt angreb på afskrivningsreglerne her i dag, og det er jo godt, at vi kan glæde arbejdsministeren på det punkt, men jeg vil da gerne tilføje, at når vi ikke går over til massivt angreb på afskrivningsreglerne, så er det for det første, fordi vi selv har gennemført dem med den hensigt at hjælpe dansk industri, for det andet, hvis vi tager den aktuelle situation, fordi vi har den opfattelse, at det er i og for sig ikke afskrivningsreglerne, der er noget i vejen med. Der kan være visse punkter inden for afskrivningsområdet, der trænger til at rettes, men stort set mener vi, at 30 pct. saldoafskrivning svarer meget godt til det, der er brug for i erhvervslivet; på visse områder har man endda brug for endnu stærkere og hurtigere afskrivning under de moderne forhold. Vi angriber altså ikke afskrivningsreglerne som sådan. Netop hvis man har den opfattelse, at man ikke skal angribe afskrivningsreglerne, fordi de er så vigtige for erhvervslivet, men man vil skattespekulationen til livs, så må man være forpligtet til at se på de andre dele af vores skattesystem, idet man siger: over for det egentlige erhvervsliv — dem, der skal leve af at producere, sejle, fiske osv. — skal vi ikke gribe ind til skade for deres indkomst, men vi skal gribe ind over for alle dem, der i ly af de regler, vi har givet for at gavne erhvervslivet, udnytter det, man har kaldt for „huller“ i skattelovgivningen, til at skaffe sig en

særlig skat — på spekulation. Her vil jeg gerne have lov til igen at bruge ordet spekulation, for vi behøver ikke arbejdsministerens manuduktion i, hvad man forstår i skattelovgivningens forstand ved spekulation. Når vi taler om spekulation i denne sammenhæng, er det vel nok nogenlunde klart, hvad vi tænker på. Vi tænker på, at man udnytter skattereglerne til at opnå noget andet end det, skattereglerne tilsigter, opnå en gevinst, som egentlig ikke er hensigten med disse skatteregler.

Her var det da glædeligt, at hr. Haunstrup Clemmensen udtrykkelig sagde, at det må være folketingets opgave at hindre, at der spekuleres i strid med skattelovens ånd. Hr. Haunstrup Clemmensen sagde videre: Der er bred politisk enighed om her i folketinget, at vi nu skal have stoppet disse huller i skattelovgivningen. Men umiddelbart efter sagde hr. Haunstrup Clemmensen også, at når jeg sagde 50 pct. i stedet for 40 pct., så var det bare overbudspolitik; der var altid nogen, der ville tage et ekstra tag, som han sagde. Det er ikke overbudspolitik, det er ud fra den indstilling, som jeg her har givet udtryk for, at hvis vi vil bevare de gunstige afskrivningsregler og måske andre ret gunstige regler, f.eks. for landbrugsbygningerne, som vi jo ikke har krævet kraftigere beskatning af her i dag, så må man fra regeringspartierne side være villig til at se på spørgsmålet om en forhøjelse af kapitalvindingsskatten. Ellers tror jeg ikke, det bliver andet end noget lapperi, og så har man i virkeligheden ikke opfyldt det, befolkningen i dag venter at vi alle sammen herinde i folketinget opfylder, hvis vi mener noget med, at nu skal vi prøve på at komme disse skattespekulationer til livs.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at de tre lovforslag henvises til udvalget angående forslag til lov om ændring af ligningsloven med flere forslag. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 21 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om real-kreditinstitutter.

Valgt blev: *Poul Schlüter, Hanne Budtz, Haunstrup Clemmensen, Juul-Madsen, Stetter, Ib Thyregod, Anders Andersen, Jens Frandsen, Johan Philipsen, Niels Helveg Petersen, Grethe Philip, Helge von Rosen, Kampmann, Kaj Andresen, Erling Dinesen, Grünbaum, Lysholt Hansen, Per Hækkerup, Helge Nielsen, Ivar Nørgaard og Omann.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. marts, kl. 11 med følgende dagsorden:

- 1) *Tredje behandling af:*
 Forslag til lov om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m. v.
- 2) *Tredje behandling af:*
 Forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v.
- 3) *Tredje behandling af:*
 Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m. v.
- 4) *Første behandling af:*
 Forslag til lov om ændring i ferieloven. (Forlængelse af ferie m. v.).
- 5) *Første behandling af:*
 Forslag til lov om ændring i medhjælperloven. (Forlængelse af ferie).
- 6) *Første behandling af:*
 Forslag til lov om ændring af lov om beregning af et reguleringspristal.
- 7) *Første behandling af:*
 Forslag til lov om ændring af lov om beregning af et reguleringspristal [af Hanne Reintoft].

Mødet hævet kl. 14.42.

80. møde.

Fredag den 26. marts kl. 11.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje. (Forhøjelse af ydelser til lægdommere og vidner m. v.) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget for undervisning og uddannelse har afgivet betænkning over forslag til lov om oprettelse af et forsøgsgymnasium i Herlev. Eksemplarer vil blive omdelt.

Det er meddelt mig, at medlem af folketinget *Ivar Nørgaard* ønsker at udtræde af folketingets udvalg til at drøfte problemer vedrørende en ny storlufthavn og en fast forbindelse over Øresund. Til i hans sted at indtræde i det nævnte udvalg har vedkommende gruppe udpeget *Waldemar Laurson*, der herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Johan Nielsen* har meddelt mig, at han ønsker til statsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Finder ministeren det rimeligt og menneskelig forsvarligt, at statshospitalet i Thorshavn rammes af regeringens spareforanstaltninger?“

Medlem af folketinget *Kurt Brauer* har meddelt mig, at han ønsker til forsvarsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministere oplyse, hvad begrundelsen er for ministeriets skrivelse til forsvarskommandoen af 11. marts 1971, i hvilken værnene gøres opmærksom på, at det for fremtiden ikke vil være muligt at blive militærnægter, når militærtjeneste er påbegyndt?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m. v.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 108) findes i tidenden sp. 5047).